

Andante

KASIM 2013 - Yıl 11 Sayı 85 - Fiyatı 7 TL

Türkiye'nin Klasik Müzik Dergisi - www.andante.com.tr

Söyleşiler

Gökhan Aybulus

Şevki Karayel

Ender Sakpınar

Ludovico Einaudi

Ayça Yılmaz Aytuğ

**Yetkin kalemlerden
festival-konser-
opera-kayıt
eleştirileri**

**Mehmet Ergüven,
bariton Mete Uğur'un
ardından yazdı**

**İzmir'in müzik
kurumlarını yazdık**

**Benjamin Britten
100 Yaşında**

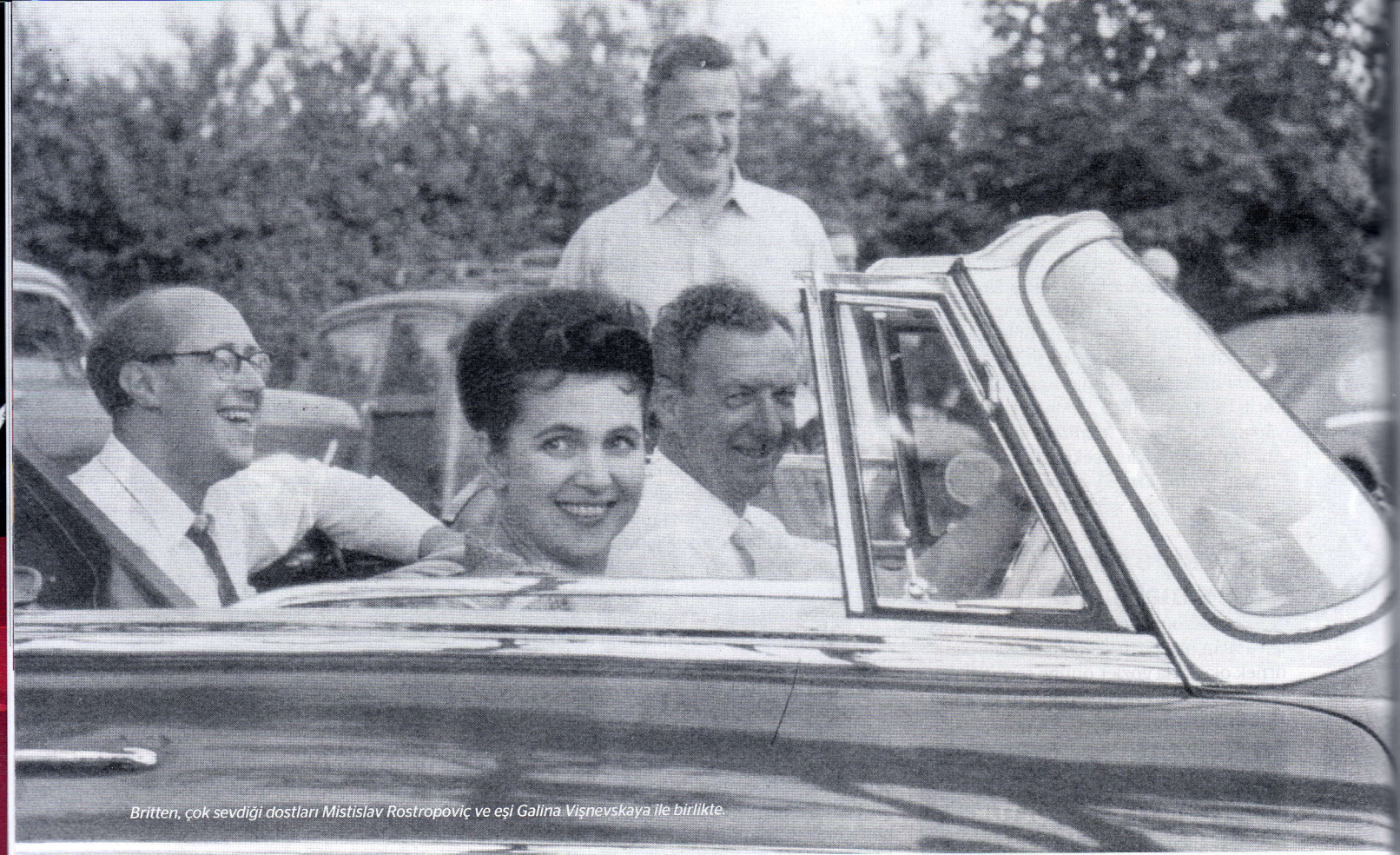

Andante'den 2 ek birden!

Fagotun sıradışı yeteneği, ses getiren CD kayıtlarının ikincisini çıkardı

Burak Özdemir

Britten, çok sevdiği dostları Mstislav Rostropoviç ve eşi Galina Vişnevskaya ile birlikte.

Benjamin Britten

1976 yılında aramızdan ayrılan ünlü İngiliz besteci Benjamin Britten, 100. doğum yıldönümü olan 2013 yılı boyunca tüm dünyada anılıyor. Sanatına daha da yakınlaşılan, pek çok eseri yeniden değerlendirilen Britten üzerine hazırlanan www.britten100.org internet sitesi ise hızla büyüyor. Evrensel takdiri fazlasıyla hak eden bu büyük besteciye Andante olarak anıyoruz.

Güray Başol
guray.basol@andante.com.tr

Verdi ve Wagner gibi ağırlıklı olarak opera sanatına yönelen Benjamin Britten, esinlendiği bu bestecilerin doğum tarihlerinden tam 100 yıl sonra dünyaya geldi. 1942 yılında arkadaşı W.H.Auden, Britten'in hayatını, derbeder ve burjuva hayatın arasındaki kurulu harika bir denge olarak tanımladı. Her sanatçının belirtilen bu iki hayattan birinde yer aldığını düşündüğümüzde, sanatçının her çevreden insanla tanışıp değişik yaşamlar tanıyarak kişiliğine katkıda bulunduğunu, kendisine ters gelmesine rağmen sosyal hayatta oldukça farklı çevrelerin içinde yer aldığını görüyoruz.

Kökeni İngiltere'nin Suffolk bölgesine dayanan Britten'in çocukluğunda hayran olduğu besteci Beethoven olmuş; sonrasında Mozart, Schubert ve Schumann da ilgilendiği besteciler arasına girmiştir. Yazdığı makaleler ve mektuplardan da anlaşılacağı gibi İngiliz bestecilerden El-

gar, Bax, Vaughan Williams ve Walton her zaman ilgi alanının içinde yer almış, Viyanalı besteci Mahler'e ise büyük saygı duymuştur. Ailesinde "Rag-Time" tarzı müzik dinleyenler olmasına rağmen, piyano ve viyola çalmaya küçük yaşta başlayan Britten, babasının eve radyo veya gramofon almayı reddetmesi sebebiyle canlı kon-

"Bir besteci her zaman yeni arayışlar üzerine yönelmeli, icracılara müzikteki ifadeyi kuvvetlendirme için ritmik serbestlik sağlayarak onları orkestranın elde edebileceği tüm etkinin de üzerine çıkartmalıdır."
-Benjamin Britten

serlerle beslenen ender bestecilerdendi. 15 yaşındayken Victor Hugo ve Paul Verlaine şiirleri üzerine, yabancı dildeki ilk eseri olan soprano ve orkestra için 4 Fransız Şarkısı'nı ise anne ve babasının 27'nci evlilik yıldönümü için bestelemişti.

John Ireland'ın yakın arkadaşı olan Frank Bridge, Britten'in Londra Kraliyet Akademisi'ndeki armoni öğretmeniydi. Öğretmeninin "Öncelikle kendini keşfet ve keşfettiğine karşı dürüst ol" öğütüyle yetişen besteci, İkinci Viyana Okulu'na duyduğu ilgi ve "ahlaki çöküntü" olarak ilan edilen bestecinin Alban Berg üzerine çalışma yapmak için Viyana'ya gitmek istemesi okulda hoş karşılanmamıştır.

İki buçuk yılını Amerika'da geçiren Britten, eserlerinin başarısına, orkestralarından aldığı siparişlere, dolgun ücretli Hollywood film müziği siparişlerine rağmen, İngiltere'deki hayatına geri dönmüştür. Amerika'da yaşadığı yıllarda yazdığı bir

Britten ve Şostakoviç

makalesinde: “Beni sevmiyorlar çünkü 1- İngilizim, 2- Amerikalı değilim, 3- Eserlerim çok çalınıyor, 4- Paris’te eğitim almadım” cümlesinden Amerika’da geçirdiği günlerden pek de mutlu olmadığını anlıyoruz.

Kariyerinde geçirdiği 30 yıldan sonra, **Peter Grimes** operasının başarısı ve Aldeburgh Festivali sayesinde Britanyalı kimliğine daha da bağlanan Britten, ulusal ögeler ile yoğurduğu müziğini her geçen gün daha da geliştirdi. Başta **A Ceremony of Carols** eseri olmak üzere koro için eserler besteledi, yöresel popüler melodileri koroya uyarladı. Her ne kadar folklorik müzikten ve bu müziğin toplumun taleplerine göre kullanılmasından haz etmese de, bu eserlerin formlarını ve tınısını aslına zıt olacak şekilde değiştirdi. Karmaşık armonileri piyano veya arpta kullanırken, solo vokal veya koroda kesin ifadelerle yer verdi. Purcell’in eserlerindeki orijinal çalgıları değiştirip tekrar yazarak, kendisinin bu müzikleri nasıl duyduğunu ortaya koydu.

1955-1956 yıllarında farklı kültürlerle tanışma amacıyla Asya kıtasına yaptığı seyahat ile Endonezya yerel vurmalı çalgıları ve Japon müzikal drama **Noh** ile tanışan Britten, **The Prince of the Pagodas**, **A Midsummer Night’s Dream** eserlerinde bu seyahatten keşfettiği farklı tınları kullandı. **Death in Venice** adlı operası ise Endonezya çalgılarını bizzat kullandığı operası oldu. “Bir besteci her zaman yeni arayışlar üzerine yönelmeli, icracılara müzikteki ifadeyi kuvvetlendirme için ritmik serbestlik sağlayarak onları orkestranın elde edebileceği tüm etkinin de üzerine çıkartmalıdır.” diyerek seyahati sonrası besteleyeceği eserlerinde gerçekleşecek yeniliklerin sinyallerini verdi.

Annesinin “Aristokrasinin veya halkın değil orta sınıfın dehası” olarak tanımladığı Britten, muhafazakâr bir ortamda yetişti. Siyasi olarak sol görüşlere kendini yakın hissetmesiyle bu görüşten arkadaş ortamlarına yöneldi. Şair Wystan Auden veya Tiyatro Grubu ile olan çalışmaları, Christopher Isherwood, Stephen Spender veya Henry Moore ile gerçekleştirdiği çalışmalar, üstü kapalı biçimde Avrupa’daki siyasal durumu eleştirdiği **Our Hunting Fathers** isimli kantatı, üçüncü bölümünde *pasacaglia* bulunan piyano konçertosu bu dönemde ait olduğu ortamın meyvelerine örnek teşkil etmektedir. Bu siyasi duruşu ile Sovyet Rusya’ya birçok seyahat gerçekleştiren besteci, bu dönemde Şostakoviç, Sviatoslav Richter ve Rostopoviç

çifti ile tanıştı. Bu tanışıklık daha sonra Şostakoviç’in 14. Senfoni’sini Britten’a ithaf etmesine kadar gidecekti.

Gloriana operasını İngiltere Kraliçesi II. Elisabeth’in taç giyme töreni için 1953 yılında bestelemiştir. Kral ve Kraliçe 1967 yılında Britten’in düzenlediği Aldeburgh Festivali için Snape Maltings desteğiyle yapılan 830 kişilik konser salonunun açılışına bizzat katılmışlardır. Şostakoviç’in 14. Senfoni’si ilk kez Rusya dışında başka bir ülkede Aldeburgh Festivali’nde seslendirilmiştir. Bestecini bu dönemine baktığımızda ise, yenilikçi ögeler taşıyan müzik yazısının yanı sıra, yeni-klasikçi akımdan da kendine özgü bir biçimde faydalandığını görürüz.

Ergenlik dönemini elit ve entelektüel bireylerin yer aldığı Londra Kraliyet Akademisi’nde geçiren Britten hiçbir siyasi partiye, okula bağlı kalmadan özgür hissettiği çerçevede hayat yaşamıştır. Pasifist hayat görüşünü benimsediği dönemde Amerikan askerlerinin Vietnam’a gitmeyi reddetmeleri ve yükselen ırkçı söylemler besteciyi 1940 yılında **Senfonia da Requiem** yazmaya itse de esas savaş karşıtı yapıtlarını ilerleyen yıllarda bestelemiştir. İkinci Dünya Savaşı sırasında bombalanan ve binlerce kişinin hayatını kaybettiği Coventry Katedrali’nin yenilenmesi üzerine yazdığı, Şostakoviç’in 20. yüzyılda bestelenen en iyi eser olarak tanımladığı **War Requiem** ve **Children’s Crusade**, askeri trajedileri işleyen eserleridir.

Britten ve Kraliçe II. Elizabeth

Kraliçe tarafından Aldeburgh Baronu ilan edilen besteci, 1974 yılında ise Ernst von Siemens ödülüne layık görülür. Ortaçağ müziğinden romantizm “bel canto” suna uzanan geniş bir dönemin müziğinden etkilenen Britten, özellikle şan ve opera için besteleriyle ön plana çıkmıştır.

Purcell’den beri İngiliz dilinin müzikle olan uyumunu parlak ve canlı duruma getirmenin en önemli görevi olduğunu belirten Britten, 17. ve 18. yüzyıl İngiliz müziğine kendini adayan Michael Tippett’a da destek olmuş, bir bestecinin misyonunu “Mümkün olduğunca bugünün insanını mutlu edebilmek” olarak açıklamıştır. **A**

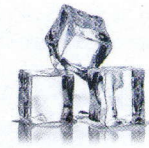
<http://emiclassics.com/>

EMI
CLASSICS

Music From EMI

6 CD

100
BEST CHILLOUT CLASSICS

BEST 100 CHILLOUT CLASSICS
5099943320622 - 6 CD

6 CD

100
BEST LONDON SYMPHONY ORCHESTRA

BEST 100 LONDON SYMPHONY ORCHESTRA
5099943323227 - 6 CD

ESSENTIAL

EMI
CLASSICS

Opera Divas

Over 2 hours of glorious operatic performances.

ESSENTIAL OPERA DIVAS
5099972345221 - 2 CD

EMI Music Turkey
www.emikent.com.tr
T: (0212) 244 58 44 EMI
<http://facebook.com/emimusicuturkey>
<http://twitter.com/emimusicuturkey>

**Borusan
İstanbul Filarmoni
Orkestrası**

2013
2014

BEETHOVEN FESTİVALİ

Sascha Goetzel
yönetimindeki
Borusan
İstanbul
Filarmoni
Orkestrası
ve yıldız
solistlerle
dört günlük
bir Beethoven
maratonuna
hazır mısınız?

18 ARALIK 2013 Çarşamba Lütfi Kırdar UKSS 20.00

CHRISTIAN TETZLAFF keman

Keman Konçertosu, Re Majör

3. Senfoni, Mi bemol Majör, "Eroica"

19 ARALIK 2013 Perşembe Lütfi Kırdar UKSS 20.00

ALEXEI VOLODIN tenor

5. Piyano Konçertosu, Mi bemol Majör, Op. 73, "İmparator"

5. Senfoni, Do minör, Op. 67

21 ARALIK 2013 Cumartesi Lütfi Kırdar UKSS 20.00

SALZBURG BACH KOROSU mezzosoprano

ALOIS GLASSNER koro şefi

RUTH ZIESAK soprano

ALOIS GLASSNER koro şefi

DANIELA LEHNER mezzosoprano

RICHARD CROFT tenor

DAVID SOAR bas

Missa Solemnis

Tam Fiyat: 130 / 85 / 65 / 45 TL

BİFOKART Klasik: 104 / 68 / 52 / 36 TL

BİFOKART Gold: 90 / 60 / 45 / 32 TL

BİFOKART

sahipleri

% 30'a varan

indirim ve

önceliklerden

yararlanıyor.

20 ARALIK 2013 Cuma Haliç Kongre Merkezi, Sadabad Oditoryumu 20.00 *

20 ARALIK 2013 Cumartesi Haliç Kongre Merkezi, Sadabad Oditoryumu 15.30

ZEYNEP TANBAY DANS PROJESİ

"SYMBIOSIS"

BORUSAN QUARTET

* Dünya prömiyeri

Tam Fiyat: 100 / 70 / 50 TL

BİFOKART Klasik: 80 / 56 / 40 TL

BİFOKART Gold: 70 / 49 / 35 TL

biletix

ticketmaster® Türkiye